

УДК 338.48-6:641/642(477)

Вакулін М.А.¹, Гресь-Євреїнова С.В.²

¹ студ. гр. ГФ-211 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ, ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗИ

Гастрономічний туризм, або кулінарний туризм, передбачає подорожі з метою ознайомлення з місцевою кухнею, традиціями харчування та кулінарною спадщиною регіону. Цей вид туризму набуває все більшої популярності, сприяючи розвитку місцевих економік та збереженню культурної ідентичності. Дослідження показують, що 83 % людей вважають їжу важливим елементом подорожі, який залишає незабутні враження. Крім того, 62 % туристів, спробувавши місцеву кухню, прагнуть повторити цей досвід у майбутніх подорожах. За даними Всесвітньої асоціації гастрономічного туризму (World Food Travel Association), витрати на їжу та напої становлять від 15 % до 35 % усіх туристичних витрат, залежно від доступності напрямку [1]. Це підкреслює значущість гастрономічного аспекту в загальному туристичному досвіді.

Популярні форми гастрономічного туризму: кулінарні фестивалі та ярмарки; відвідування виноробень та пивоварень; кулінарні майстер-класи.

Гастрономічний туризм, що передбачає знайомство з культурою та традиціями через місцеву кухню, набуває все більшої популярності у світі. За даними Всесвітньої асоціації гастрономічного туризму, понад 70 % туристів враховують гастрономічні особливості місця при виборі подорожі. До пандемії COVID-19 світові доходи від гастрономічного туризму сягали 150 мільярдів доларів США [2].

В Україні гастрономічний туризм також демонструє позитивну динаміку. Регіони, такі як Львівська та Закарпатська області, відомі своїми кулінарними традиціями та мають значний потенціал для розвитку цього напрямку. Проте, недостатньо розвинена інфраструктура та обмежена кількість спеціалізованих турів стримують повноцінний розвиток гастрономічного туризму в цих областях [3].

Згідно з даними Державного агентства розвитку туризму України, у 2024 році кількість іноземних туристів, які відвідали країну з метою ознайомлення з національною кухнею, зросла на 12 % порівняно з попереднім роком. Особливою популярністю користуються такі страви, як борщ, вареники та деруни, які стали своєрідними кулінарними символами України.

Регіони України активно розвивають гастрономічні маршрути та

фестивалі. Наприклад, у Львові щорічний фестиваль кави та шоколаду приваблює понад 50 тисяч відвідувачів, сприяючи розвитку місцевої економіки. У Полтаві фестиваль галушок став візитівкою регіону, збільшуючи туристичний потік на 15 % під час проведення заходу

Важливим аспектом розвитку гастрономічного туризму є співпраця з місцевими виробниками та фермерами. Використання локальних продуктів не лише підвищує якість страв, але й підтримує місцеву економіку. Наприклад, у Закарпатті винні тури з дегустацією місцевих вин сприяють популяризації регіону та збільшенню продажів місцевих виноробів на 20 %.

Для подальшого розвитку гастрономічного туризму в Україні необхідно інвестувати в інфраструктуру, підвищувати якість сервісу та активно просувати національну кухню на міжнародній арені. Створення кулінарних шкіл, організація гастрономічних турів та участь у міжнародних виставках сприятимуть зміцненню позицій України як привабливого напрямку для гурманів з усього світу. Для стимулювання гастрономічного туризму в Україні також необхідно розвивати нові маршрути та оновлювати існуючі. Важливим є створення програм підтримки малих та середніх підприємств, які беруть участь у формуванні гастрономічних турів. Покращення стану туристичної інфраструктури, особливо в місцях, що постраждали від бойових дій, також є ключовим фактором для відновлення та розвитку цього сегменту туризму.

Гастрономічний туризм сприяє відродженню кулінарних традицій країни та має значний потенціал для залучення туристів. Проте, в Україні цей вид туризму ще не набув широкого попиту, а кількість спеціалізованих турів залишається обмеженою. З огляду на світові тенденції та зростаючий інтерес до гастрономічного туризму, Україна має всі передумови для розвитку цього напрямку. Впровадження комплексних заходів, спрямованих на покращення інфраструктури, підтримку місцевих виробників та активне просування національної кухні на міжнародній арені, сприятиме залученню більшої кількості туристів та зміцненню позицій України на світовому туристичному ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. World Food Travel Association 2024. Destinations & Businesses Thrive with Culinary Tourism – Режим доступу: <https://www.worldfoodtravel.org/> (дата звернення: 04.03.2025). – Назва з екрану.
2. UNWTO. World Tourism Barometer. 2024. – Режим доступу: <https://www.unwto.org/unwtoworld-tourism-barometer-data> (дата звернення: 04.03.2025). – Назва з екрану.
3. ДАРТ Україна. Офіційний сайт. – Режим доступу: <https://www.tourism.gov.ua/> (дата звернення: 04.03.2025). – Назва з екрану.